

Beskytter lovgivningen vores natur?

I DN kæmper vi for at beskytte naturen. Det er politikerne og myndighederne, der tilsammen står for den endelige beskyttelse: Politikerne gennem lovgivning – myndighederne ved at føre den ud i livet.

Men beskytter vi så reelt naturen i Danmark?

Nej, ikke rigtigt. Der er mere fokus på benyttelse, fremfor beskyttelse. Derfor mener vi også, at naturen og dens beskyttelse bør fylde noget mere både i denne valgkamp og fremadrettet. Helt konkret mener vi, at den biodiversitetslov, vi skulle have haft i den nuværende valgperiode, men som røg i svinget, da valget kom – skal på tapetet igen!

For at forstå naturbeskyttelsen i Danmark, så lad os kort trække nogle eksempler frem:

Den centrale beskyttelse findes i Naturbeskyttelsesloven. I §1 står der:

“Loven skal medvirke til at værne landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.”

Allerede her står det klart, at samfundsudvikling og menneskets livsvilkår kommer først. Og det ser vi desværre også i praksis: Naturen skal tilpasse sig os – ikke omvendt.

I §3 beskrives de naturtyper, der er beskyttet: søer, vandløb, heder, moser, strandenge og -sumpe, ferske enge og overdrev. Man må ikke ændre tilstanden af disse områder. Men i dag ved vi, at naturen er dynamisk – ikke statisk. Beskyttelsen er derfor ikke en reel naturbeskyttelse på naturens præmisser, men alene et værn mod omlægning til landbrug.

Der stilles ingen krav om at sikre den nødvendige forvaltning som f.eks. afgræsning eller genskabelse af naturlig hydrologi, ingen krav om at bremse tilgroning og ingen beskyttelse af de arter, der er knyttet til naturtyperne. For udenforstående kan det lyde som en solid beskyttelse, men i praksis fremmer den ikke de naturlige processer, der holder naturens komplekse sammenhænge i live.

Vi har også EU's habitatdirektiver, som vi forsøger at overholde – men kun så længe det ikke bliver for besværligt for os mennesker. Kun så længe det ikke kræver større ændringer i vores egen adfærd eller i måden, vi håndterer vores kæledyr og landbrugsdyr på.

I 1984 fik vi en egentlig beskyttelse af botanikken i vejrabatter, grøfter og lignende. Den blev ophævet i 2004 – uden større mediebevågenhed. Resultatet er, at mange steder bliver arealerne i dag slået for ofte og på forkerte tidspunkter.

Vi har ingen reel beskyttelse af læhegn og store, gamle træer. Ingen beskyttelse af vilde dyrs yngleområder. Og ingen reel beskyttelse af vores vandmiljø.

Samtidig baserer mange naturtiltag sig på frivillige ordninger. Resultatet er, at menneskelige interesser næsten altid prioriteres højest. Naturen bliver “beskyttet” for vores skyld – ikke for naturens egen. Konsekvensen er fortsat tilbagegang for biodiversiteten.

Den manglende naturbeskyttelse rækker endnu længere. Vi har lukket vildsvinet ude af Danmark, selvom det er en hjemmehørende nøgleart. Vi regulerer ræv, så bestanden går støt nedad. Vi regulerer råger, måger, vilde planter og meget andet – ofte uden klare begrænsninger. Og nu også ulven, hvor fortolkningen af “problemulve” er i konflikt med dens beskyttelsesstatus.

Hvad kan vi så gøre?

I DN ser vi frem til en kommende biodiversitetslov. Vi ønsker, at loven sætter mål om 30 % beskyttet natur, hvoraf 10 % er strenget beskyttet. Og at loven reelt beskytter naturen og ikke kun handler om regulering.

Politikerne kunne nedsætte et permanent biodiversitetsråd, ligesom vi har et etisk råd.

At lovgivning omhandlende landbrug, fiskeri, skovbrug, jagt og forvaltning af grønne arealer tager hensyn til naturen og beskyttelsen af denne.

Vi kan hver især tage hensyn, når vi færdes i naturen. Vi kan række ud til politikerne og kræve, at naturen får plads, ro – og måske endda rettigheder, som man allerede ser flere steder i verden.

Vi kan ændre vores egen adfærd, tage ansvar dér, hvor vi kan, og stille spørgsmål, når vi ser noget, der skader naturen omkring os.

Og ikke mindst kan vi stemme for naturBESKYTTELSE ved det kommende valg.